

Důvody:

Odvolací soud zavrhl odvolání žalované strany proto, že nebylo opatřeno podpisem advokáta, a že odstranění této vady formelní, soudem prvním přehlédnuté, a teprve ve stolici odvolací zjištěné, jest v řízení před odvolacím soudem vedle § 89 jedn. řádu vyloučeno. Oproti vývodům dovolací stížnosti obracejícím se proti tomuto právnímu názoru dlužno sice souhlasiti se soudem odvolacím v tom, že odvolání, které s porušením předpisu § 467 čís. 5 c. s. ř. není opatřeno podpisem advokáta, jest pokládati za nepřipustné ve smyslu § 471 čís. 2 c. s. ř., jelikož zákon v tomto svém předpise (viz též § 472 c. s. ř.) nerozlišuje mezi formálními a materiálněprávními vadami odvolání, ale odvolací soud při tom přehlíží, že odstranění této formální vady odvolání muselo býti před tím již ve smyslu § 84 a 85 c. ř. s. nařízeno, ale že příkaz nesetkal se s výsledkem, takže odvolání, u něhož odstranění formální vady nebylo dosud zařízeno, nelze prohlásiti za nepřipustné. Rovněž právně mylným jest názor odvolacího soudu, že odstranění vady nedostávajícího se advokátova podpisu při odvolání jest ve druhé stolici vyloučeno. Ustanovení § 89 jedn. řádu, jehož se odvolací soud po této stránce dovolává, a jež pouze vyslovuje, že odstranění formelních vad písemných podání, určených ku předložení soudu nadřízenému, nemá býti vyhraženo řízení před soudem nadřízeným, nýbrž hned soudem první stolice zařízeno, nelze, hledíc k ustanovení § 84 a 85 c. ř. s. rozuměti tak, že by v tom případě, opomenul-li soud první zaříditi odstranění této formelní vady, bylo zakázáno soudu druhé stolice, by sám tak učinil, neboť jinak by osud opravných prostředků, při nichž šetření určitých forem má značný význam, byl činěn namnoze závislým na větší nebo menší bdělosti prvního soudu, což přímo odporuje tendenci, kterou sledují paragrafy 84 a 85 c. ř. s. Výklad takový však také se nesrovnává se zněním právě citovaných ustanovení zákonných, z nichž § 84 c. s. ř. mluví všeobecně o soudu, a ohledně řízení přes sborovými soudy — bez ohledu na to, jedná-li týž jako soud první stolice, nebo soud druhé stolice, — stanoví, že vydati takováto opatření, směřující k odstranění formelních vad, přísluší předsedovi senátu, jemuž jest dotyčná právní záležitost příkazána. Poněvadž pak, jak shora bylo řečeno, odvolání nelze považovati za nepřipustné, dokud není zřejmo, že opatření za účelem odstranění zmíněné formelní vady bylo marně učiněno, postrádá okolnost, že odpůrce strany žalované odepřel při ústním odvolacím líčení dáti souhlas k tomu, by dodatečně byl k odvolání strany žalované připojen podpis jejího právního zástupce, veškerého významu právního, a neprávem proto odvolací soud opřel svůj výrok též o ustanovení § 495 c. s. ř.

Čís. 357.

Soud není povolán k tomu, by provedl zajištění důkazův o nároku na náhradu škody, jež byla způsobena ubytováním vojska a umístěním vojenských koní.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1920, R II 179/19.)

První soudce vyhověl žádosti navrhovatele proti vojenskému eráru Československé republiky za povolení a provedení důkazu ku zjištění

pro nárok na 100.000 K s přísl. a nařídil rok k provedení důkazu pro věcnou paměť soudním ohledáním místa a znalci o tom, která a jaká poškození na strojích a vnitřním zařízení, na budovách a humnech, pro sladování určených, jakož i ostatních místnostech sladovny navrhovatelovy, jež byly vojskem zabrány, byla způsobena a té doby jsou zjevna. Finanční prokuratura navrhla, by usnesení toto bylo zrušeno a by byla vyslovena nepřipustnost pořadu práva a zmatečnost jednání. Tento návrh první soudce zamítl usnesením, v němž uvedl, že neměl důvodů vyhověti návrhu stěžovatelky, drže se toliko podání navrhovatelů, z něhož není patrné, jak a kým škoda na místnostech sladovny byla způsobena. Rekursní soud vyhověl stížnosti finanční prokuratury, odmítl návrh a zrušil řízení o něm zavedené jako zmatečné. Důvody: Z podání navrhovatelova jest patrné, že navrhovatel jmenuje výslovně jako odpůrce vojenský erár Československé republiky, proti němuž se chce domáhati náhrady škody za poškození sladovny. Z obsahu pak podání jest zřejmo, že navrhovatelé jde o zjištění škody, jež vznikla na sladovně tím, že ji vojsko zabralo. V podání se uvádí, že nikoliv následkem smlouvy mezi vojenským erárem a navrhovatelem, nýbrž bez vědomí jeho vojsko místnosti sladovny zabralo. Třebaže toho navrhovatelé neuvádí výslovně, tož přece tím, že vylučují smlouvu, uvádějí, že vojsko zabralo budovu svémocně, tvrdí, že stalo se tak na základě zákona ze dne 26. prosince 1912, čís. 236 ř. zák., neboť jinak vojsko budovy zabráti nemohlo. V dalším obsahu navrhovatelova podání jest výslovně uvedeno, že vojsko zavedlo do sladovny přes 20 párů koní, tyto na humnech umístilo, humna pak následkem umístění koní že jsou zničena. Z celého podání jest tedy zřejmo, že navrhovatelé domáhají se zjištění škody, způsobené vojskem na budovách, zabraných dle zákona ze dne 26. prosince 1912, čís. 236 ř. zák., na vojenském eráru. Avšak v této věci jest pořad práva vyloučen, neboť dle §§ 29 a 33 cit. zákona lze se domáhati zjištění a náhrady škody jen cestou, v řečených §§ blíže naznačenou, tak že ani zjištění ani náhrady škody nelze se domáhati pořadem práva. Poněvadž tedy pořad práva v této věci jest nepřipustný, bylo dle § 42 i. n. stížnosti vyhověti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti navrhovatelově.

Důvody:

Usnesení v odpor vzaté jest důvody k němu připojenými opodstatněno, a uvádí se na vyvrácenou vývodů dovolací stížnosti jen ještě toto: Stěžovatel snaží se vylíčiti v dovolací stížnosti věc tak, jako by při zjištění škod způsobených ubytováním vojska šlo také o zjištění dalších škod vzniklých v zabraných budovách před ubytováním vojska, za něž vojenský erár neručí, že tedy se jedná z části o náhradní nároky, které bude třeba vymáhati pořadem práva, a jichž zjištění nebylo lze odloučiti od nároků, které bude lze uplatňovati v řízení administrativním. Toto tvrzení jest vyvráceno obsahem návrhu, zahájenému řízení za podklad sloužícího, neboť vychází z něho nade vší pochybnost na jevo, že stěžovatel měl na mysli pouze škody, způsobené pokud se týče zaviněné vojskem, zabravším sladovnu k ubytování mužstva a k umístění koní, a že také jeho návrh jen ku zjištění těchto škod směřoval. Vzhledem k tomu, že stěžovatel sám připouští, že domáhání se náhrady škody a její zjištění

ohledně objektů zabraných k ubytování vojska dle zákona ze dne 26. prosince 1912, čís. 236 ř. zák. jest z pořadu práva vyloučeno, nelze tu mluvit o vykonávání soudní pravomoci v občanských právních záležitostech ve smyslu § 1 j. n., na něž toliko se vztahují ustanovení §§ 384—389 c. ř. s. Nelze-li však soudům o otázce, o niž tuto jde, rozhodovati, nepatří k jich příslušnosti ani zjišťování důkazů pro taková rozhodnutí, a jelikož soud, jakmile byla nějaká právní záležitost u něho zahájena, jest nejen povinen svou příslušnost dle obsahu dotyčného návrhu zkoumati (§ 41 j. n.), nýbrž má též povinnost vedle § 42 j. n. v každém období řízení vysloviti svou nepřislušnost a spolu zmatečnost předcházejícího řízení, je-li zahájena právní záležitost odňata tuzemskému soudnictví, anebo aspoň řádným soudům, jest usnesení rekursního soudu odůvodněno. Že ustanovení §§ 41 a 42 j. n. vztahují se také na návrhy na zjištění důkazů, podané dle § 384 c. ř. s. ještě před zahájením sporu, jest věc samozřejmá, a není tedy třeba opačný názor hájený v odvolací stížnosti zvlášť vyvracet.

Čís. 358.

O námitkách proti mimosoudní výpovědi, jež nevyhovuje ani náležitostí § 562, odstavec první a druhý, c. ř. s. nelze zahájití soudní řízení.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1920, Rv I 615/19.)

Propachtovatel vypověděl pachtýrce pole tím způsobem, že jí sdělil korespondenčním lístkem toto: »Tímto Vám oznamuji a zároveň dávám Vám výpověď na pole, budu si ho držeti sám, jelikož smlouva již před 2 roky vypršela a muž Váš malé přídavky, které na něm požaduji, dává na polovic. Pole Vám víc za těch podmínek nechat nemohu, tak se vedle toho zaříďte.« Pachtýrka vznesla proti výpovědi námitky, jimž soud první stolice z důvodů věcných vyhověl, ač žalobce (propachtovatel) uváděl, že výpověď nemá náležitostí §§ 565 a 566 c. ř. s. a že tudíž námitky dle § 566 c. ř. s. nejsou proti ní přípustny. Odvolací soud odmítl námitky. Důvody: Odvolacímu důvodu nesprávného posouzení právního nelze upřít oprávnění. Žalobce proti námitkám ihned v první řadě uvedl, že výpověď jeho nemá náležitostí §§ 565 a 566 c. ř. s., následkem toho nemůže nabýti účinku soudní výpovědi a tudíž námitky podle § 566 c. ř. s. proti ní nemohou býti připuštěny. První soudce nehlídl k této námitce a jednal ve věci samé dále. Námitka tato jest však důvodnou, námitky proti výpovědi jsou nepřípustny, poněvadž písemní výpověď nemá náležitostí § 565, odstavec druhý a třetí c. ř. s., nejsou udány předmět pachtu a doba, kdy má pacht končiti, vypovídající nemá v ruce výkazu, kdy byla výpověď doručena. Nemůže proto tato výpověď nabýti účinnosti jako výpověď soudní a není tudíž výpovědí, proti níž jsou připuštěny námitky dle § 566 c. ř. s. Pro svou neurčitost nemohla by výpověď ta vůbec tvořiti exekučního titulu (§ 7 ex. ř.), je proto pro soudní úkony vůbec bezvýznamnou a je zbytečno sporem se jí zabývat. Měly proto námitky jako nepřípustné, k zahájení soudního jednání se nehodící, ihned býti odmítnuty, tím spíše, když sám žalobce námitku v tom směru vznesl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.